

Jalousi

Jalousi er en meget stærk følelse, som mange mennesker ikke ønsker at vedkende sig, men som alle andre følelser kan den være med til at give vækst, men den kan også være destruktiv, når den tager overhånd. I den mest grelle form ser vi jalousien i forbindelse med drab på grund af jalousi, men vi møder den også i mindre målestok i hverdagen, og det er en menneskelig følelse, der fører os nærmere mod intet og desillusion.

Når vi møder jalousien, får vi en følelse af, at vi er i risiko for at miste det, vi holder af. Vi er bange for at give slip og miste kontrollen, fordi vi derved tror, at vi mister den anden. Jalousi handler på mange måder mere om os selv end om, hvad den anden gør.

Helle

Jalousi kan vise sig i forhold til tab af den elskede, men også i forhold til tab af ting, som følgende historie vil vise. Helle er midt i 50'erne. Hun har været gift i over 30 år med Erik, og de har levet i et parforhold, der må siges at høre ind under "Den traditionelle stærke familie", da det er Erik, der har været overhovedet i familien. De har sammen to voksne børn, hvoraf den ene er letter handicappet, hvilket Erik altid har haft svært ved at acceptere. På interviewtidspunktet er det cirka 2½ år siden, Helle blev skilt. Hun havde allerede nogle år tidligere forsøgt at komme ud af forholdet. Hun havde dengang skaffet sig en lejlighed og flyttede, men kom tilbage efter få dage, fordi hun var bange for friheden, men kærligheden til Erik var heller ikke død, og er det stadig ikke. Skilsmissemisjonen har taget hårdt på hende selv om det var hende, der ønskede den. Tiden efter skilsmis-

sen har været præget af, at hun har været utrolig ked af det, fordi hun stadig elsker ham, men hun har også følt sig forsmået og bedraget, da han efter bruddet fandt en anden. Helle troede, at de kunne fortsætte med at være kærester også efter, at de var blevet skilt, men de havde forskellige seksuelle behov, og uoverensstemmelser i forhold til deres børn var det, der kom til at betyde det endelige brud.

Ønsket om skilsmisse var ikke en pludselig indskydelse. Helle prøvede at ændre Erik, og i det øjeblik hun gjorde det, blev deres forhold til et Jeg-Det forhold, idet hun ikke forholdt sig til ham, som han er. Helle prøvede igennem hele deres ægteskab at ændre Erik. Hun kan ikke nøjagtig sætte ord på, hvornår deres forhold begyndte at gå skævt, men det, at de fik et barn, der var handicappet, spillede helt sikkert en stor rolle. I mange år var barnets handicap et meget centralt punkt i hendes liv, fordi det var hende, som gik til undersøgelser og behandlinger med barnet, og i nogle år var hun hjemmegående for at kunne passe barnet.

Erik havde svært ved at acceptere, at deres børn var blevet voksne og nu har deres egne holdninger og meninger. Helle føler, at han derved ikke respekterer deres børn som individer, og det har igennem årene skabt mange konflikter. Hun har prøvet at guide ham ved skiftevis at være sød og kærlig og ved at være sur og skælde ud. Erik lovede gang på gang bod og bedring. Hendes ultimative våben var skilsmissen, for hun havde troet, at den ville få ham til at vågne op – hun havde troet, at den ville betyde, at han ville forbedre sig. Det gjorde den ikke – tværtimod.

Efter skilsmissen fortsatte de som kærester et stykke tid, lige som hun havde planlagt, at de skulle. Hendes lyst til seksuelt at være sammen med ham forsvandt imidlertid. Erik havde dog ikke lyst til at give afkald på et seksualliv og fandt en anden, der kunne dække hans seksuelle behov. Derved afslører Erik også, at både Helle og hans nye kæreste for ham er en ting, der har det ene formål, at de skal opfylde hans seksuelle behov.

I det øjeblik Erik fandt en anden, mærkede Helle jalousien. På trods af, at han havde fundet en anden, ønskede hun dog ikke at give slip på ham. Hun ønskede stadig at være sammen med ham ind imellem. Ikke længere som kærester, men som kammerater. Helle følte sig fornedret og vraget, og det endte til sidst med, at hun gjorde det helt forbi, fordi hun følte sig til grin, og det ønskede hun ikke. Hun ønskede ikke, at han skulle le af hende bag hendes ryg.

Helle følte sig såret, og nu kom ønsket om hævn, og hun blev vred, fordi hun følte, at han havde manipuleret med hende. I forbindelse med skilsmissen havde hun kun fået lidt ud af det økonomisk, fordi hun havde forestillet sig, at de fortsat kunne være kærester. Hendes kærlighed til ham var jo ikke død, men hun følte, at han skulle have en lærestreg.

De havde boet i deres hus i mange år, og mange drømme og oplevelser var forbundet med det hus. De havde sammen ombygget det og havde bl.a. fået nyt køkken og bad. Hun følte sig nu snydt, fordi hun lod ham beholde huset ved skilsmissen. Hun havde ikke gjort krav på sin andel af huset og havde ikke fået det ud af det økonomisk, som hun kunne have fået. I forbindelse med, at Erik havde fået en ny kæreste, ønskede han

imidlertid nu at sælge huset. Han fik hurtigt solgt huset og med en stor økonomisk gevinst.

Ikke nok med, at Helle følte sig forsmået og bedraget i forbindelse med, at Erik fandt en ny kæreste, nu følte hun sig også økonomisk bedraget af ham, og hun bevægede sig derved endnu en tak ned i den følelsesmæssige cyklus. Hun kontaktede en advokat, fordi hun ønskede hævn. Advokaten rådede hende i første omgang til at tale med Erik for at høre, om der var en mulighed for, at han frivilligt ville aflevere noget af overskuddet fra salget af huset til hende. Hun talte med ham, men han var ikke til at hugge eller stikke i. Erik ville ikke overlade noget af overskuddet til hende.

Helle var nu optændt af vrede og ønskede ikke at lade sagen falde. Hun ønskede at hævne sig. Hun lagde derfor sag an mod ham, og det betød det endelige brud mellem dem. Efter bruddet har de kun set hinanden til to familiesammenkomster. De taler overhovedet ikke sammen og som oftest melder den ene afbud til familiesammenkomster, hvis de ved, at den anden er til stede.

Hendes vrede er endnu ikke forduftet, og hun glæder sig over, at hans forhold til sin kæreste gik i stykker efter nogle måneder. Helle ved, at der siden har været andre kærester, men hun glæder sig over, at alle forhold har været ret kortvarige. Hun ønsker ikke, at han skal få et godt liv, og hun ønsker især ikke, at andre kvinder, der kommer efter hende, skal opleve de ting, som hun har oplevet.

Helle har dog også brugt sin vrede konstruktivt og er kommet

videre i livet. En dag fik hendes søn hende til at standse op, fordi han spurgte hende, om Erik var det værd, for sønnen kunne se, at vreden og fornedrelsen var ved at ødelægge hende. Siden skilsmissemisshen havde hun brugt meget tid på at sidde og have medlidenhed med sig selv, og hun havde grædt mange tårer.

Helle begyndte derfor at reflektere over sit eget liv. Hun fandt ud af, at hun ikke kunne blive ved med at flygte fra alt det, som gjorde hende ked af det. Hun var nødt til at se sig selv i øjnene og spørge sig selv, hvad hun vil med sit liv. Det betød ikke, at hun ikke længere ville give sig selv lov til at være ked af det ind imellem, men nu på en mere konstruktiv måde.

Gennem hele ægteskabet havde Helle en fornemmelse af, at hun kun var noget i kraft af, at hun var en del af et par. De var på en måde vokset sammen i løbet af de over 30 år, de havde været sammen, og der var mange ting, som hun aldrig havde prøvet at være alene om. Det er først efter det endelige brud, at Helle oplever de sejre, det giver, da hun finder ud af, at hun kan noget i sig selv. At hun er noget også uden at være en del af deres parforhold. Helle begynder at udforske livet på egen hånd, og hun finder ud af, at hun er noget værd i sig selv, og at hun kan meget mere, end hun troede, hun kunne.

Helle valgte at melde sig ind i en singleklub, fordi hun gerne ville lære nye mennesker at kende, for næsten alle dem, hun kendte, var jo nogen, som hun kendte via sit ægteskab med Erik. I singleklubben havde hun mulighed for at lære ligesindede at kende, og hun havde mulighed for at blive bekræftet i, at hun er noget værd i sig selv.

I mange år havde Helle følt, at hun havde mistet sig selv, og hun havde haft svært ved at finde den person, som hun var, før hun blev gift og tidligt i deres ægteskab. Nu kunne hun imidlertid mærke, at hun igen var ved at genfinde den glade og optimistiske kvinde, som hun engang var. Hun er blevet meget mere positiv og udadvendt, og det er ikke bare hende selv, der bemærker det. Ofte får hun kommentarer fra kolleger og venner, der kan mærke den positive forandring, der er sket. Forandringerne giver sig også udtryk i, at Helle nu begynder at interessere sig for sit eget ydre. Det betyder pludseligt noget for hende hvilket tøj, hun har på, hvordan håret sidder osv. Hun har en følelse af, at hun er parat til at erobre hele verden. Forandringen har imidlertid også betydet, at hun ikke længere er medlem af singleklubben. Hun føler nu, at hun er kommet videre og kan stå på egne ben og kan skabe det liv, som hun har lyst til at leve.

Helle har bevæget sig hen til den opadstigende side af den følelsesmæssige cyklus, idet hun er fuld af håb, optimisme og glæde over livet. Livet har igen fået farve. Skilsmissen har ikke kun været et tab. Hun har også fået noget. Helle har fundet ud af, at hun er noget i sig selv, og at hun kan foretage sig ting på egen hånd. Før gjorde de alt sammen. Selv tøj købte hun ikke på egen hånd, men hun har via skilsmissen fået øget sin selvtilid og sit selvværd. Før troede Helle, at hun kun var noget i kraft af at være en del af et par.